

© Arxiu fotogràfic del Consorci del Patrimoni de Sitges

Obra / Autor	Gerro amb un jove faune, de Josep Guardiola i Bonet (Vila de Gràcia, 1869 – Barcelona, 1950)
Lloc / Data	Gràcia, Barcelona, 19 de maig de 1946
Matèria / Tècnica	Argila al torn, amb decoració a mà alçada
Mides	18 x 10 cm // Ø 8,5 cm (base)
Col·lecció	Museu de Maricel, Sitges. Fons Maricel, núm. inv. 89. Donació del Sr. August Bernat, 2019
Descripció i context històric	

Josep Guardiola i Bonet va ser pintor per vocació i ceramista per decisió. Va conrear la pintura i la ceràmica fins al final dels seus dies, sense ser afavorit per la crítica artística en cap de les dues. El seu treball en ceràmica va tenir cert èxit de públic i va ser, a la llarga, la que el va fer transcendir com a artista.

En la seva joventut es va formar com a pintor, vocació infantil que els seus pares, obrers d'una fàbrica tèxtil, van animar.

Guardiola no va ser un ceramista a l'ús; mai va realitzar les peces ceràmiques sobre les quals aplicava les seves decoracions, de la mateixa manera que mai va tenir un forn propi. S'emmarca cronològicament dins dels pintors/decoradors de ceràmica noucentistes, com ara Josep Aragay o Xavier Nogués, malgrat pertànyer Guardiola a una generació anterior. Tot i així, no se'l pot considerar un noucentista, grup amb què va mantenir una relació distant.

Guardiola va prendre la decisió de convertir-se en decorador de ceràmiques, com a ell li agradava definir-se, tardanament, el 1917, formant-se com a autodidacta amb l'ajuda del ceramista Lluís Diví, d'Esplugues de Llobregat, qui li proporcionava i enforjava els plats i gerros que decorava.

El 1918 realitzà les seves primeres exposicions a Barcelona, primer al Palau de Belles Arts, dins la secció del Foment de les Arts Decoratives (FAD) i seguidament a la Sala Parés. Però les crítiques

no van ser bones. El seu estil, influenciat per la pintura dels segles xvi i xvii que havia contemplat i copiat al Museo Nacional del Prado, estava molt allunyat del Noucentisme oficial. Tampoc la temàtica. Els personatges de Guardiola —sàtirs, nimfes i *putti*— viuen juganers en una primavera i sensual Arcàdia.

El 1919 exposa per primera vegada a Madrid, ciutat on la crítica li va ser sempre més favorable, obtenint el 1923 una medalla de plata a l'exposició anual de Belles Arts.

Tot i això, aquell any 1919 està condicionat per la mort del seu únic fill, Jordi, en un desgraciat accident domèstic. Aquest fet el marca vitalment, signant les seves ceràmiques a partir de llavors com a Josep Jordi Guardiola.

La seva participació l'any 1925 a l'Exposició Internacional de les Indústries Artístiques i Modernes de París suposa un punt d'inflexió a la seva carrera. En aquesta exposició, que representa el triomf de l'art déco, Guardiola hi va aconseguir un dels seus majors èxits. Tot i que la crítica francesa no va ser unànime, Guardiola va ser ben acollit. També les vendes van ser destacades, sent el tercer expositor català amb més vendes després dels joiers Masriera i els moblistes Viuda de José Ribas. Però, per a ell, el més important va ser que George Lechevallier-Chevignard, director de la factoria de porcellanes de Sèvres, va adquirir un dels seus gerros per al Museu de Sèvres. Entre Lechevallier-Chevignard

i Guardiola s'iniciaria una relació d'amistat que el portaria a fer dues estades de treball a la factoria francesa l'any 1934 i on, durant la Guerra Civil espanyola (1936-1939), va trobar refugi per a ell i la seva dona, Maria Sallent.

En tornar a Barcelona, es van succeir els homenatges, reconeixements i una gran exposició al Palau de la Virreina. És en aquesta època tardana quan Guardiola va realitzar el gerro de pisa decorat amb un jove faune que es conserva als Museus de Sitges. Guardiola va signar i datar la peça a la base: «Jos. Jordi Guardiola, 19 de maig de 1946, Barcelona (Gràcia)».

Guardiola va produir el gerro a l'Escola del Treball de Barcelona. La relació amb el forn Diví havia cessat a inicis del 1936, quan va voler continuar realitzant peces en gres com havia après a Sèvres. Per aquest motiu va ser necessari un forn que arribés a elevades temperatures, fet que no era el cas del forn Diví. Així doncs, es va matricular a l'Escola del Treball per poder fer servir els seus forns. Després de la guerra va continuar utilitzant els forns de l'Escola del Treball, però en aquest cas pagant pel seu ús i pels materials utilitzats, com ara la realització de les peces o carbó per a la combustió. Gràcia fa referència al lloc on tenia casa i taller, al carrer de Mozart.

El gerro està decorat amb un faune nen carregant una garlanda de flors. El tema representa una fusió de dos dels motius més representats per Guardiola al llarg de la seva carrera, els nens o putti amb garlandes i els faunes.

Des de pràcticament les seves primeres ceràmiques el tema dels putti és una constant, ja siguin representats individualment o en grups, amb garlandes o safates de fruites i flors. Les postures romanen inalterables des del 1917 fins a les darreres obres que realitzà. De fet, Guardiola va conservar tota la vida unes plaques de vidre que havia realitzat al seu taller, segurament cap al 1920. A les plaques es veuen una nena i un nen nus, carregant un gerro o teles que representen les garlandes. Es tracta d'una petita sèrie de quatre fotografies en què els models adopten les postures que després veurem reproduïdes a les seves pintures a l'oli, dibuixos o decoracions ceràmiques.

En aquest cas, el putti s'ha transformat en un jove faune. Un ésser mitològic que, per a Guardiola, representava el seu alter ego. De fet, havia compaginat la seva activitat com a pintor i ceramista amb la de crític literari a *La Vanguardia* i a la revista *De Tots Colors*, on signava amb el pseudònim de Faune. Els faunes eren genis del bosc amb extremitats inferiors, orelles i banyes de cabra. Éssers entremaliats, seguidors de Dionís o Bacus, el déu del vi, sempre acompanyat per les bacants. El mateix Guardiola també va escriure poesia i va publicar diferents llibres, on exaltava en alguns dels seus poemes el vi de Tiana; mentre que, als seus dietaris i escrits autobiogràfics, parla de les pulsions sexuals que, ja de molt jovenet, sentia cap a les dones.

Es tracta d'un gerro que se'ns presenta com una síntesi entre l'obra i la personalitat del decorador de ceràmiques Josep Guardiola.

Bibliografia bàsica

BEJARANO, Juan Carlos. «Horas vagativas / Autoretrat, per Josep Guardiola i Bonet», a: *La Peça del Mes*. Sitges: Consorci del Patrimoni de Sitges, octubre del 2024. En línia: <https://museusdesitges.cat/ca/peca-del-mes/peca-del-mes-doctubre-2024> (consulta: 30 març 2026)

DE LA FUENTE, Vicente. «Josep Guardiola, el decorador de ceràmiques», a: *Els artistes catalans a l'Exposition Internationale de París de 1925*. Barcelona: Associació per a l'Estudi del Moble, 2026 (en premsa).

GUARDIOLA, Josep. «La vida del mestre ceramista Josep Guardiola i Bonet, contada per ell mateix», a: *Mai enrera. Butlletí del Centre Excursionista de Gràcia*, núm. 43, agost 1928, p. 94-98.

SAPERAS, Miquel. *Josep Guardiola. Assaig biogràfic*. Barcelona: Salvador Cots, 1949.

Tramontane, any XXXVI, núm. 342, febrer 1952 (núm. especial dedicat a Guardiola).

Vicente de la Fuente Bermúdez, historiador de l'Art
Sitges, abril del 2026

Museu del Cau Ferrat
Museu de Maricel
Museu Romàntic
Palau de Maricel
Can Falç
Fundació Stämpfli

Oficines: carrer Davallada, 12, 3a planta
Edifici Miramar
08870 Sitges
Tel. 93 894 03 64
Fax 93 894 85 29
museusdesitges@diba.cat
www.museusdesitges.cat

Diputació
Barcelona

Ajuntament
de Sitges

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura